

WORLD PARROT TRUST

PsittaScene Vol. 25 nr 1, februari 2013

Översättning Tiina Håkans/Lars Persson

www.parrots.org

sweden@worldparrottrust.org

Innehåll

- 2 Från direktören - Jamie Gilardi
- 4 Att sträcka på vingarna – frisläppningen av gulskuldrade amasonpapegojor
- 8 Välkommen Cristiana Senni – WPTs specialist på handel med fåglar
- 9 PsittaNytt – papegojnyheter och händelser
- 10 Tack! – WPT-donatorer: februari 2012- januari 2013
- 12 Papegojhjältinna - Susan Friedman, Dr.
- 16 Föreställ er bara... - Parrot Lover's Cruise, kryssningen för papegojälskare
- 19 PsittaScene; Årligt index; WPT-kontakter
- 20 Papegojor i det fria – Större soldataror

Från direktören

I årtionden har WPT stött papegojor på många olika sätt både i våra hem och runt om i världen. Våra framsteg och vår framgång framgår på många olika sätt. Ibland är det återhämtandet hos en kritiskt hotad art såsom Mauritiusparakiten och ibland är det att en läsare inspireras av en artikel i *PsittaScene*, *FlockTalk* eller på *parrots.org* genom att förbättra omvårdnaden av sin papegoja.

Föregående månad hörde vi talas om en helt annan sorts framgång, en som var oväntad och angenäm. Många av er följde vår Hugo Boss-kampanj som stödde bevarandet av aror i Central- och Sydamerika. Vi har arbetat på ett projekt vid Maya-ruinerna Copan i Honduras. Vi kommer att berätta mer om detta projekt i ett framtida nummer av *PsittaScene*. För tillfället är det tillräckligt att konstatera att vi har arbetat med ett antal viktiga partners för att återupprätta den lokala ljusröda ara-populationen genom att frisläppa konfiskerade och uppfödda fåglar.

Efter år av FlygaFritt-reintroduktioner och dussintals framgångssagor så har vi berättat om åtskilliga inspirerande berättelser om papegojor som acklimatiserat sig i det fria så vad är så speciellt med Copan? Nåväl det är en turistdestination för hundratusentals mestadels internationella besökare. Genom att arbeta med personalen i parken vet vi att arorna mår bra. Vad vi inte visste var att guiderna nu startar sina turer tidigare på dagen på grund av

fåglarna. Det har kommit fram att arorna tycker om att flyga runt vid parkingången tidigt på morgonen. Turisterna började be guiderna om att få se och fotografera dem innan de besökte ruinerna!

Då fåglarna trivs och häckar på ett bra sätt så uppmuntrades staben och guiderna såg deras verkliga värde och turisterna efterfrågade dem. Det är en stor succé, så stor som vi kan hoppas på och det bådär gott för framtiden och för dessa fantastiskt strålande fåglar i deras magiska hem i Copan.

Jamie Gilardi, Direktör

På våra omslag

Framsida En gulskuldrad amasonpapegoja (*Amazona barbadensis*) i det fria som är gnistrande vacker mot morgonhimlen på den karibiska ön Bonaire. Lokala ansträngningar att rädda och skydda denna art omfattar forskning, populationsövervakning, bevarande, skötsel och utåtriktad verksamhet. © Sam Williams

Baksida Två Större soldataror (*Ara ambiguus*) som uppfötts inom Araprojektet i Costa Rica och som njuter av sin frihet efter att vara de första i sitt slag som har frisläppts till det fria under 2012. © Steve Milpacher

Citat "Efter att ha lagt ned så mycket tid och energi med att vårda dem verkar det sjukt att bara släppa ut dem i den stora vida världen."

Att sträcka på vingarna

Artikel och foton av Sam Williams

Dagen börjar vid Echos bevarandecentrum med att papegojor i det fria ropar från väldiga gamla mangoträd. Andra fåglar instämmer också i kören i den kalla (karibiska) vintermorgonens luft om 24°C. Med tiden kryper solljuset över kullarna i öster och de cirka 30 papegojorna har redan sträckt på sina vingar och flugit i cirklar runt dalen. Parakiter som söker spänning flyger snabbt nerför sidorna på kullarna i våldsamt fart. I frisläppningsvoljären ropar en grupp räddade papegojor och är ivriga att förena sig med dem. När allt kommer omkring är de flesta av de "vilda" papegojorna här tagna från sina familjer. Några var också bakom galler. Nu är de fria!

Den sorgliga realiteten är att papegojungar fortfarande tas illegalt från bon på Bonaire. De tas från sina bon innan de blivit flygga och säljs sedan som sällskapsfåglar. Detta kan vara för handel på Bonaire eller så transporteras papegojorna till närliggande öar som Curaçao och Aruba där de sedan kan bli föremål i den globala handeln.

I juli 2011 kallades vi in i tid med stöd av lagen för att rädda en transport som inkluderade 16 gulskuldrade amasonpapegojor (*Amazona barbadensis*), 94 endemiska brunstrupiga kilstjärtsparakiter (*Aratinga pertinax*) och två nymfkakaduor (*Nymphicus hollandicus*) – se *PsittaScene* 23.3 augusti 2011. De flesta av dessa 112 fåglar var ungfåglar. En papegoja, Sid, var mindre än 10 dagar gammal. Alla var i fruktansvärt tillstånd. Ett lag med underbart hängivna personer arbetade sträckvis i månader med att rehabilitera dessa fåglar och förbereda dem för frisläppning.

Det var obeskrivligt tur att vi på samma gång hade möjlighet att flytta vårt projekt, Echo, till "Dos Pos" (som betyder två källor). Dos Pos är en gård med tillgång till vatten och fruktträd. Den är en viktig plats för papegojor och erkänns som en viktig plats för fågelliv. Denna nya "kunuku" (gård/farm) erbjöd en perfekt plats för oerfarna ungfåglar. Vi startade omedelbart med att bygga olika faciliteter som inkluderade en 15-meter lång och 4 m hög

frisläppningsvoljär, en separat rehabiliteringsvoljär samt en lokal som fungerade som sjukhus för skadade fåglar. Fastän de senare lokalen inte hade dörrar, fönsterluckor eller till och med dörrkarmar var det en betydande uppgradering från vårt första "kunuku" där räddningsinsatserna startade.

Vi flyttade in fåglarna och de betedde sig som om det var en uppgradering även för dem. I voljärerna erbjöd vi färska grenar från många olika växtslag för att hjälpa fåglarna att förstå vilken lokal föda som finns i det fria då de släppts ut. Vi gör detta två gånger i veckan varje vecka! Under många veckor och månader utvecklade de flyg- och foderansaffningsförmågan och innan vi visste av så var det tid för en del av dem att lämna oss. Vi hade blandade känslor när vi gjorde första frisläppningen. Efter att ha lagt ned så mycket tid och energi med att behandla dem tycktes det sjukt att bara släppa ut dem i den stora vida världen. De var ju inte precis världsvana men detta var naturligtvis vad vi hade som mål ända sedan det ögonblick då vi öppnade de sorgliga och smutsiga lådorna ett år innan.

Vi var säkra på att genom att frisläppa några fåglar men inte alla vid samma tillfälle så skulle dessa första stanna i närheten och lära sig att skaffa foder i det fria runt omkring. På morgonen vid första frisläppningen var en grupp volontärer synliga i vegetationen nära voljären. Matboxar sattes ut på plattformen närmast frisläppningsluckan vid voljärens tak. Vi lade också foder på ett bord några meter från plattformen. Voljären hade delats och åtta papegojor var i den sektion från vilken utsläppet av fåglar skulle ske. Denna första grupp visste att något var på gång när fodret lades på "fel" platser. Upphetsningen och nervositeten hos papegojor och involverade personer var påtaglig.

Långsamt drogs låsanordningen bort och dörren på frisläppningsvoljären öppnades. Först tittade papegojorna frågande på. Sedan tog de långsamt mod till sig och klev ut mot foderskålen. Frisläppningarna är normalt mycket lugna händelser vilket ofta förvånar folk. Snart förenade sig en andra papegoja med den första på plattformen och sedan en tredje. Vi fann oss uppmuntrande fåglarna: "Gå ut... hoppa!" Efter de längsta få minuter någonsin så hoppade en papegoja. Det var endast till bordet med foder men det var en framgång. Snart följde en andra. De flesta fåglar förflyttade sig till plattformen och sedan....

En fågel flög iväg från matplatsen och in i buskaget. Fågeln snabba vingslag tycktes uttrycka förvirring. Han hade aldrig förr flugit i en värld utan gränser. Han cirklade ovanför voljären och ropade ut i ren glädje. Fåglarna i voljären och till och med de i den öppna hoppade från en sida till den andra med skrik av förtjusning. De på bordet tittade upp och förenade sig snabbt. Det var ett fantastiskt ögonblick och det var en ära och glädje att bevittna det. Efter så många månader med hårt arbete var det också otroligt emotionellt.

Fåglarna som flög fick mer och mer självförtroende och gjorde mästerliga landningar och avfärder och lärde sig området. Andra förenade sig och de som fortfarande väntade på frisläppning tycktes vara nöjda. Under följande veckor då fler fåglar släpptes blev flocken allt äventyrligare. De flög vidare på tripper för att skaffa mat långt bortom Echos matstation. Det var en enorm succé.

Alla 16 gulskuldrade amasonpapegojor från räddningen 2011 överlevde. Vi kunde rädda 87 av 94 brunstrupiga kiltjärtsparakiterna. De flesta kunde frisläppas och trivs nu. Då vi kunde visa att vi kunde sköta och rädda papegojor medförde det att Echo kunde etablera sin position på Bonaire. Sedan räddningsinsatsen 2011 har 15 fler konfiskerade och skadade papegojor förts till oss. Sju av dessa fåglar (inklusive tre som anlände med brutna vingar, en med brutet ben och en annan med skottskador) har rehabiliterats och släppts tillbaka ut i

det fria. Åtta ytterligare har konfiskerats från att vara äldre illegala husdjur och de har också släppts.

Även nu så är voljärerna långt ifrån tomma. En liten grupp med något nedstämda och dystra papegojor som inte kan släppas ännu finns kvar. Vi kallar dem ambassadörerna och de är utmärkta för visningar åt barn. Där finns också Sally. Vi kallar henne tjocka Sally eftersom hon tidigare var en mycket välnärd papegoja som nu tränar efter ett strikt schema med hopp om att hon en dag ska flyga som en papegoja ska. Om vi kan få henne att flyga så hoppas vi att vi även kan få ut henne i det fria.

2012 tog vi hand om fyra unga papegojor och de var i olika stadier av misskötsel. De värsta var Forest och Bubba. Det sades oss att de var 5 månader gamla och det kunde vara riktigt med tanke på årstiden men ingen av dem hade en fysisk utveckling som motsvarade en två månaders flygg unge. Forest hade också ett brutet ben och tråkigt nog var det väldigt sent för oss att göra något. De var otroligt misskötta och ordentligt undernärda. Vi gav dem intensivvård och de svarade väl mot denna. Bådas tillstånd förbättrades dramatiskt och mycket snart såg de ut som piggsvin med alla nya fjädrar.

Tiden för deras ankomst sammanföll perfekt med utvecklandet av ett adoptionsprogram som fanns i våra planer. Så om du vill hjälpa "Fat Sally" och ge henne en chans att flyga eller hjälpa Bubba och Forest till en fin framtid checka vår internetsida. Olivia kan också adopteras och hon är "vild"! Läs mer om dessa karismatiska individer, läs deras bloggar och mycket mer på vår webbsida (alla länkar är på psittascene.org).

Echos insatser för räddning, rehabilitering och frisläppningsprogram fonderas av "Disney's Worldwide Conservation Fund". Dessa program hjälper enskilda papegojor men de tillåter också att utrymmet i regeringsstödda voljäror blir större och detta gör ytterligare konfiskeringar möjliga. Genom skyddad status så hjälps Bonairens vilda papegojor. Detta program är emellertid bara en komponent i Echos arbete.

Echo-teamet arbetar inom tre kärnområden: forskning och bevakning, bevarande/skötsel och informationsspridning. Våra forskningsansträngningar går fint och vi har nu avslutat sju års populationsbevakning. Vår nyligen räknade population utgör 865 fåglar. 2013 kommer vi att utforska papegojornas habitatkrav, hur utbredda deras områden är och hur de rör sig dagligen genom radio och GPS-spårning. Habitatdegradering är en nyckelfaktor och en begränsande faktor för papegojpopulationen på Bonaire. Vi arbetar för att lära oss mer om papegojornas behov och problem.

Genom vårt bevarandeprogram tar vi upp habitatminskningen lokalt. Vi har etablerat en ursprunglig växtplats och vi har skapat ett hektarstort inhägnat område. Vi hoppas att detta område ska bli det första i ett nätverk med grönskande områden. Det första är vid Dos Pos papegojspår och tillåter besökare att se ett restaurerat skogsområde.

Till sist tror vi att investering i den lokala ungdomen är utomordentligt viktigt för bevarandeframgången. Vi har också i full utsträckning använt räddningen av papegojor till att utbilda lokala barn. Kunukun och särskilt papegojspåret är båda bra sätt att få barn ut i naturen!

Sam Williams har arbetat på den karibiska ön Bonaire sedan 2003. Han grundade Echo 2010 för att skydda öns unika gulskuldrade amasonpapegojor.

Bildtexter:

Papegojor, som konfiskerats från tjuvjägare på ön Bonaire, togs till Echo, en WPT FlyFree-partner, och genomgick där intensivvård, rehabilitering och slutlig frisläppning. "Sid" en fin

gulskuldrad amasonpapegoja (**ovan och till höger**) var bland de som frisläpptes. Han var mindre än 10 dagar gammal när myndigheterna grep in och räddade honom.

(**långt till höger**) Bubba var en av fyra gulskuldrade amasonpapegojor som fördes till Echo förra året för rehabilitering. Han var extremt misskött och undernärld vid ankomsten men återfick långsamt hälsan (**vänster**).

Rehabilitering och frisläppning är delar av Echos arbete på Bonaire. Forskning och program för populationsbevakning fortgår. Information ges till barn (**under**) och vuxna för att de ska upptäcka papegojor och deras habitat och på så sätt ge dem kunskap och erfarenhet av denna naturliga skatt på ön.

Adoptera Sally och få ditt stöd dubblerat! Papegojskötaren **Cornell** (Connecticut, USA) har lovat att matcha de första 2 000 \$ som inbringas för Sally www.adoptaparrot.org

Cristiana Senni ansluter till World Parrot Trust

Introduktion av World Parrot Trusts nya specialist på handel med fåglar och koordinator för sociala media

Cristiana är född och uppvuxen i Rom, Italien, och tillbringade 8 år i New York där hon deltog i en konstskola innan hon flyttade tillbaka till Rom. Cristiana har alltid älskat djur och började med att ta hand om fyra amasonpapegojor av hankön och en gråpapegojhona för 15 år sedan. När hon först anslöt till WPT 1997 så arbetade Cristiana som översättare åt *PsittaScene*. Med tiden tog hon allt större ansvar och blev vår representant i Italien. År 2000 blev Cristiana en WPT förtroendeperson.

I sin nya roll vid WPT kommer Cristiana att hjälpa till med alla aspekter i våra ansträngningar att få ett slut på ALL internationell handel med viltfångade papegojor. Hon kommer att fortsätta med att engagera sig i aktiviteter som berör CITES, forskning och kommunikation och hon kommer också att vara aktivt engagerad i marknära lösningar samt arbeta i nära kontakt med våra Fly Free-partners och stödja dem med nödhjälp, utrustning och veterinärstöd.

I sin nya roll kommer också att använda sin förmåga att sköta WPTs sociala nätverk - Facebook, Twitter, och YouTube.

Förener er gärna i välkommandet av Cristiana till WPTs stab!

Jamie Gilardi Vi har väldigt mycket uppskattat att ha din hjälp som vår handels-“Czar” (Czarina?) och förtroendeperson i många år och är nu fyllda av förväntan att ha dig med i vår stab – välkommen hit Cristiana! Thursday at 11:18 am • Like

Steve Milpacher Stora nyheter! Jag ser framemot det! Thursday at 12:22 pm • Like

Karen Whitley Det är en ära att ha dig med oss Cristiana – och jag önskar dig all framgång! Thursday at 3:48 pm • Like

Michelle Kooistra Det är skönt att ha dig som WPTs röst i våra sociala nätverk, Cristiana! Vi ses på Facebook! :). Friday at 07:20 am • Like

Alison Hales Välkommen Cristiana, det är fint att du kan ägna än mer tid med att få ett slut på handeln med fåglar och jag ser framemot ännu flera inlägg och “tweets”!

Friday at 1:30 pm • Like

Joanna Eckles Jag är lycklig över att ha dig på vår sida! Today at 8:30 am • Like

Glenn Reynolds Välkommen Cristiana! 2 minutes ago • Like

WPT Online, parrots.org lanserades 1 juli 2007 och har

1.5 miljoner besökare från 222 länder/territorier; 6 552 sidor; 8,9 miljoner sidobesök; 3 465 bilder i galleriet

<http://www.facebook.com/WorldParrotTrust>

11,662 "likes" och WPT facebook-sidor för: Australien, Brasilien, Kanada, Italien, Sverige (Skandinavien) och UK

<http://twitter.com/ParrotTrust>

2 291 som följer

<http://www.youtube.com/parrotsdotorg>

1 444 prenumeranter och 1,9 miljoner besök

Andra WPT webbsidor:

www.parrots.org/flyfree; www.parrots.org/wpt3; www.parrots.org/bossorange;

www.savelories.org

<http://www.parrots.org/flocktalk>:

WPTs månadsvisa nyhetsbrev som lanserades i september 2007 och som har 11 891 prenumeranter för närvarande

Papegojnyheter

Puerto Ricoamazonpapegojor sprider ut sig

Åtminstone tre Puerto Ricoamazonpapegojor (*Amazona vittata*) som uppfötts i fångenskap har återintroducerats i Rio Abajo Forest och har då har flugit österut och förenat sig med en flock med Venezuelaamazoner (*Amazona amazonica*) på en ny plats långt ifrån frisläppningsområdet. Denna upptäckt gjordes eftersom en fågel fick en antenn fäst vid halsen nämligen antennen till en radiosändare. Biologer fann även åtminstone två andra Puerto Ricoamazoner i denna flock. Denna remarkabla upptäckt ger en ny dimension till skötseln av det program som hanterar Puerto Ricoamazonpapegojorna. Planen är att fånga fåglarna och sätta på nya radiosändare innan man släpper dem fria i habitatet som de valde och bevaka deras rörelser, användning av habitatet och deras häckning.

Källa: www.fws.gov (läs mer på webben)

Blyförgiftning hos Keor

Nyligen utförd forskning visar att den omåttliga nyfikenheten hos Keor (*Nestor notabilis*) har orsakat utbredd blyförgiftning vilken hotar de fåglar som lever nära människor.

Besökare i New Zealands Southern Alps finner ofta Kea-gång som biter på deras inhyrda bilar. De använder sina näbbar som en kombinationskniv för att ta loss vindrutetorkare och fönsterlister och att bita av radioantennerna. Varje turist som är osmart nog att lämna fönstret öppet kan också finna säten och instrumentbrädor itubitna.

Deras utpräglade nyfikenhet och intelligens ger keorna en flexibilitet i sitt beteende som kan ge nya möjligheter till att finna föda. Men en sådan påtaglig närvaro av bly kan försämra deras förutsättningar och påverka deras hälsa och intelligens.

Källa: news.yahoo.com (läs mer på webben)

Bilder med "Santa"

Under fem år har Dave och Tammy Kramer i DJ Feathers Aviary, i Virginia, USA, haft sessioner som heter "Parrot Pictures with Santa" och har därmed rekryterat papegojälskande medlemmar till WPT i norra Virginia, allt för att stödja World Parrot Trust. Dave säger, "Vi har stor glädje av detta årliga evenemang. Samma människor återkommer år från år, även barn, och vi ser dem växa upp". Detta generösa och kreativa par har täckt kostnaderna med detta Santa och då annonser, fotografier, trycksaker och har varje år utvecklat evenemanget så att medel kunnat fonderas till WPTs bevarandeprogram. Detta år har totalt insamlats 1 000 \$. Vårt tillgivna tack går till Dave och Tammy och DJ Feathers Aviary – er gåva uppskattas verkligen!

Papegojhändelser

Think Parrots 2013, Working Leisure Centre - Surrey

Det andra "Think Parrots"-mötet äger rum i UK, den 19e maj, 2013. World Parrot Trust kommer att ha ett bås med papegojrelaterade artiklar såsom t-shirts, DVDs, väskor och arpilleras. Eb Cravens och WPT Trustee David Woolcock leder båda olika "workshops".
www.thinkparrots.co.uk

Paradise Park Parrot Pampering (välbefinnande för papegojor i Paradise Park, England)

27e & 28e juli, 2013

Kom och umgås med våra papegojor och njut av de fantastiska fåglarna i Paradise Park, Cornwall, UK, och följ terrängspår med olika frågor samt upptäck en anmärkningsvärd samling av leksaker. www.paradisepark.org.uk

Läs mer på webbsidan med länkar till relevant information såsom:

📄 Länkar till platser som rör projekt med gulskuldrade amasonpapegojor, intervjuer, adoptionsinformation, annan information och artiklar

📄 Beteenden hos papegojor och länkar till behandlingsformer

📄 Parrot Lover's Cruise 2013, kryssning för papegojälskare

📄 Länkar till alla webbplatser i våra artiklar, nyheter och evenemang

www.psittascene.org

TILLGÄNGLIGA SPRÅK: holländska, tyska, italienska, portugisiska, spanska och svenska

TACK

VÅRT HJÄRTLIGA TACK TILL många generösa bidragsgivare till detta års WPT3-kampanj. "Natural Encounters Conservation Fund", Mr. Jack Devine och två anonyma donatorer har matchat donationerna med motsvarande insamlat belopp. Mer än 600 papegojentusiaster runt hela jorden har bidragit.

UNDER LOPPET AV 76 DAGAR INSAMLADES utomordentliga 120 011 US \$. Dessa medel kommer att direkt stödja våra bevarandeaktiviteter för att rädda den blåstrupiga aran i Bolivia, mindre gultofskakaduan i Indonesien och den större soldataran i Costa Rica och Ecuador.

FÖRUTOM WPT3

Vi önskar också tillkännage stödet från följande personer och organisationer för deras fantastiska gåvor till olika WPT-program under 2012.

Tack för ert stöd!

Papegoj"hjältinnan" Susan Friedman

"Jag ser beteende som en sten som kastas i lugnt vatten."

Susan Friedman Ph.D., är psykologiprofessor vid Utah State University. Hon är en av få collegeprofessorer med professionell bakgrund inom ämnet beteende kombinerat med ett djupt intresse för beteende och träning av fåglar och andra djur. Susan har utfört pionjärinsatser applicerade på djur med en vetenskapligt sund undervisningsteknologi och med etisk standard, den s.k. "Applied Behavior Analysis" (tillämpad beteendeanalys).

Susan har undervisning i två kurser på Internet, en för veterinärer och andra professionella på djur samt en för sällskapsdjurägare. Hon leder seminarier över hela världen. Hennes artiklar förekommer på Internet på 10 språk.

Vi hyllar Susans outtröttliga passion för alla djurs hälsa och värdighet samt hennes omfattande stöd till World Parrot Trust.

Berätta för oss om ditt arbete med barn och hur detta påverkade dig att arbeta med sällskapsdjur och deras vårdnadshavare. Tidigt i min karriär arbetade jag med två grupper av barn som hade speciella inlärningsbehov och som var speciella nog för att de skulle få plats vid vårt behandlingscentrum. Det var där som jag först lärde mig något om psykologi som behandlar beteendeändringar och då inom naturkunskap. Denna vetenskap kallas beteendeanalys ur vilken emanerade undervisningsteknologin som kallas tillämpad beteendeanalys.

Att arbeta med barn och ha en standard för human och effektiv behandling är naturligtvis mycket krävande. Jag hoppades att ta med denna standard i vårt arbete med papegojor och andra djur som vi har i hemmen. Denna standard innefattar de minst påverkande åtgärderna och riktlinjerna. Det betyder att det ges ett val mellan olika effektiva beteendeändringsingripanden och vi är etiskt bundna att använda den påverkan som är mest positiv och ger nybörjaren högsta förstärkningsgrad. Genom förstärkning menar jag då friheten att kontrollera ens egna resultat.

Många fåglar uppfyller till exempel sin ägares vilja genom att med tvång förflytta sina fötter från sin älsklingsgren till handen. Men en fågel som har undervisats med positiv förstärkning att automatiskt kliva upp på en erbjuden hand har en mera positiv erfarenhet och en högre grad av egenmakt. Ett självsäkert djur med ett liv fyllt av positiva erfarenheter har en bättre livskvalitet. Belackare menar ibland att stärkta papegojor skapar ett fågeldårhus men det är inte en antingen eller situation. Med kunskap och skicklighet om beteendearbete kan vi få starka och väluppfostrade sällskapspapegojor. Tvång kan inte ge sådana fina resultat.

Vilka paralleller ser du då du studerar och söker lösningar på utmaningar som rör beteenden hos människor och papegojor? Detta är verkligen spännande. Alla planeten Jordens djur lär sig enligt samma grundläggande principer. Fastän det vi gör och vår motivation för att göra det kan vara väldigt olika hos olika arter och individer, men utan tvivel gör vi alla det av något skäl. Det betyder att ett beteende är ett utvecklat verktyg för att agera i omgivningen för att få ett meningsfullt resultat.

Alla djur drar erfarenhet av konsekvenserna i sitt beteende. Folk tänker ofta på konsekvenser på ett alltför smalt sätt. Konsekvenser är väsentligen återkopplingen av nytta och resultatet av ett beteende under vissa förhållanden. Kortfattat så är beteendet det som fungerar upprepat; beteende som inte fungerar trycks ned eller revideras. Denna cirkel utförande-återkoppling-förändring utgör källan för djurs flexibilitet och som behövs för att möta de behov i en omgivning som är under ständig förändring. Med denna förståelse är det inte längre nödvändigt att engagera sig i debatten naturligt i motsats till uppfostran. Att lära sig med definitionen beteendeändring på grund av erfarenhet är vår natur.

Vilka är några av de återkommande frågor du möter då du arbetar med ägare av papegojor? Vanligtvis finns missförstånd om hur beteendearbete fungerar så jag har lånat termen "kulturell dimma" för att beskriva de hinder den vetenskapliga analysen som många möter. Ett av de huvudsakliga hindren är den rådande tron att djur till stor del betar sig efter ett mönster som finns i det verkliga livet, i fåglars fall i det fria och i fångenskap. Detta är goda nyheter, eftersom inlärd beteenden kan ersättas av positiva, om man vet hur man ska införa dem.

Ett annat generellt problem är övertron på etiketter att beskriva beteenden. Människor är omedvetna om att de egenskaper som vi sätter på våra fåglar är vaga och icke informativa ur undervisningssynvinkel. Vi kan till exempel kalla en fågel dominant men det säger oss inte något om de tre viktigaste sakerna vi behöver veta för att ändra beteendet: 1) vad fågeln faktiskt gör som vi kan observera; 2) de förhållanden som signalerar till fågeln att göra på ett

visst sätt och, 3) konsekvensen som ger beteendet och resultatet som ges genom att bete sig på detta sätt. Etiketten dominans säger oss inte om fågeln gör utfall, biter, jagar någon eller tar fast tag i en gren. Den säger oss inte under vilka förhållanden beteendet uppstår, t.ex. på burtaket eller på natten, då man sträcker fram handen eller om det berör en speciell person eller fågel. Och dominansetiketten säger oss inte något om konsekvensen som beteendet ger och som ger fågeln en positiv respons såsom tillbakadragande av handen eller tillgång till mat eller en favoritgren. Detta beteendekomplex – arv, beteende, konsekvens – är ett ABC och är den minimuminformation som vi behöver för att lära fågeln så den betar sig annorlunda och mer tillfredsställande så att den kan leva med människor. Människor berättar ofta att deras fåglar vägrar komma ut ur buren, biter i handen eller skriker ljudligt och långvarigt. Med en noggrann ABC-tillämpning kan vi ta bort vaga etiketter (t.ex. hormonella störningar, ovanor, fobier) och sätta väl fungerande mål för att lära papegojor positiva och alternativa beteenden. Program för beteendeändring kan vara enkla, men de är inte alltid lätta att genomföra. De kräver noggrann tillämpning av principer och konsistent implementering. Med en sund undervisningsplan kommer dock förändring att ske. Att ändra beteende och att ändra förhållanden inkluderar vad du gör.

Till exempel när du lär en fågel att kliva upp på din hand så visar du din hand 15 cm bort från fågeln. Tillåt så fågeln att visa dig med sitt kroppspråk att den är redo att kliva upp och rör då din hand mot fågeln till rätt position. När fågeln kliver upp så var säker på att inpränta beteendet omedelbart med en godsak eller något annat som fågeln uppskattar. Tillåt slutligen fågeln att kliva av handen. Friheten att välja triggas också fågeln att kliva upp. Motstå frestelsen att rusa iväg med fågeln till vardagsrummet tills dess att fågeln tar detta steg utan tvekan. Gör sedan nästa steg och gå med fågeln på din hand.

Har dina erfarenheter med att arbeta med papegojor gett någon insikt och några lösningar som varit till hjälp då du uppfostrar dina döttrar? Det var mitt arbete med barn och ungdomar som hade speciella behov som bäst förberedde mig som moder och mitt arbete med papegojor. En av mina tidiga mentorer, Ogden Lindsley, lärde mig att om du verkligen vill förstå ett specifikt beteende studera då de extrema. Inlärningsbehoven hos dessa barn var extrema. I jämförelse med undantag för några speciella fall var mina barns och även papegojors beteenden mycket mindre komplicerade och det var jag naturligtvis väldigt förvånad och tacksam över.

Då jag haft privilegiet att hjälpa och undervisa många individer och djur av många arter så tycks den allmängiltiga tillämpbarheten då det gäller undervisningsätt alltid vara klar. Där personer ser straff (exempelvis beteende att stoppa) ser en lärare möjligheterna och arrangerar omgivningen för att få det rätta beteendet lättare och mera belönande för den som lär. Människor väntar sig ofta för mycket och för snabbt både från barn och från papegojor. Beteenden undervisas lättast genom formande, dvs. små förstärkande steg vilka kallas approximationer mot ett önskat mål. På detta sätt är möjligheten till positiv övning och graden av förstärkning stor och detta är två nödvändiga saker för att få framgång i inläring och emotionellt välbefinnande.

Väl fungerande undervisning är en dynamisk process och inte dogmatisk. Det är en dialog i vilken väsentlig information utbytes med den som lär. Hellre än att undervisa djur så arbetar den känslige vårdgivaren med djuren. Det spelar ingen roll hur mycket erfarenhet en vårdgivare för med sig till en session utan kritisk information måste tillföras för att fullständiga processen. Detta är undervisandets konst – det insiktsfulla applicerandet av inlärandets principer och känsligheten att leda medan du leder dig själv.

Vilken ledning kan du erbjuda vårdnadshavare av äldre fåglar eller fåglar som varit i många hem och hjälpa dem med att komma rätt? Enligt mig är beteendet som en sten som man kastar i vattnet. När beteendet introduceras i en miljö bildas det koncentriska cirklar. Första cirkeln närmast beteendets ingångspunkt visar aktuella förhållanden. Aktuella förhållanden har starkast och långvarigast inverkan på det framtida beteendet. Det är goda nyheter för erfarna djurskötare eftersom vi inte kan ändra djurets historia, men vi kan däremot påverka aktuella förhållanden. Man börjar med att ställa en enda men den allra viktigaste frågan för alla djurskötare, nämligen hur vill jag att djuret ska bete sig? Beskriv önskat beteende med tydliga och konkreta ord, skapa positiv förstärkning och forma en plan. Slösa inte tid med hur djuret inte bör bete sig. Oönskat beteende minskar naturligt när fågeln har ett väl belönat alternativ att bete sig i sin repertoar. Beteendet följer begreppet positiv förstärkning.

Vi uppmanar att alla våra läsare att gå på dina kurser! Vilka källor finns som kan tjäna som inledande information? Jag och Steve Martin diskuterade nyligen om delad insyn. Det är viktigt att man frågar självlärda personer hur och var de har skaffat sina kunskaper om inlärning och beteende. Vi kan alla köpa en gitarr men alla kan inte spela vacker musik. Ibland tror människor att träning är väldigt enkelt och börjar ändra djurets beteende med information som inte baserar sig på mycket mer än en diskussion över middagen. Jag uppmanar gärna fågelskötare att fördjupa sina kunskaper i inlärning och skaffa sig praktisk erfarenhet tillsammans med andra fågelskötare för att förbättra sina egna kunskaper inom ämnet träning. Om du gör så, kan jag lova dig att dina kunskaper att komma överens med andra också förbättras!

Det skulle hedra mig om folk tyckte att informationen på min webbsida hjälper dem arbeta med alla de elever som de kommer i kontakt med. Allt på webbsidan är gratis för nedladdning och spridning. Där finns också några fina grafikmönster för t-shirts och roliga videor som jag kallar för beteendevetenskap i pocket-storlek som man kan dela med andra djurskötare.

Steve Martin har en talang att omforma vetenskaplig information till praktisk sådan och har decennier av erfarenhet om human dressering av djur. Han har utmärkta artiklar på sin webbsida. Barbara Heidenreichs bidrag till ägare av sällskapspapegojor har varit betydande. Sid Price, Chris Shanks, Cassie Malina, Chris Jenkins och flera andra medarbetare i WPTs Expert Corner (expertpanel) finns också på min lista över källor.

Det finns också andra nämnvärda och enastående källor om inlärning och beteende. Till exempel Susan Schneider, en känd beteendeanalytiker, har skrivit en sagolik ny bok som heter "Science of Consequences" (vetenskap om konsekvenser) som jag vet att era läsare upplever som upplysande. Paul Chances text "Learning and Behaviour" (inlärning och beteende) öppnar också ögonen. Murray Sidmans banbrytande bok "Coercion and Its Fallout" (tvång och dess utfall) förändrar livssynen. Cambridge Centers webbsida är värt en granskning för att få en uppfattning hur långtgående relevans vår vetenskap om beteendeförändringar har.

Det har hänt flera förändringar i avikultur och skötsel av papegojor under de senaste 15-20 åren. Anser du att skötarna är välinformerade eller är det fortfarande lång väg kvar att gå? Vårt arbete är förstås att förbättra livskvaliteten för alla och det blir aldrig färdigt. Men det är inspirerande att se hur människors medvetande om humana, effektiva träningsmetoder stadigt växer. Nuförtiden ser vi djurens inlärningspotential som aldrig förr. Samtidigt försöker jag vara uppmärksam på behovet av att utvidga medmänskligheten för var och en. Det är att kräva mycket av människor att lämna sina gamla vanor, övningar som

de tror är effektiva och ta ett steg mot nya sätt att förstå, förutse och förändra världen. Jag kan inte föreställa mig en mer häpnadsväckande planet än vår, där djurlivet på en gång är så annorlunda och så likartat. Likheterna gör mig nyfiken och inlärningsprinciperna är ett stort förenande drag över arter. Tack för tillfället att dela mina tankar.

Tack Susan för ditt arbete och din passion för alla lärjungar.

Bildtexter:

Genom sin karriär har Susan arbetat med en fantastisk variation av arter och människor – från aror till hängbuksvin, ägare av sällskapsdjur till professionella tränare.

Susans passion är omisstaglig och hennes mål är att erbjuda de väsentliga redskap som människor behöver för att förstärka och berika djuren i deras vård.

Resurser som rör beteende och träning

Susans webbsida | www.behaviorworks.org

>> inkluderar också information som rör den på on-line och kurser och evenemang

Steve Martin | www.naturalencounters.com

Barbara Heidenreich | www.goodbirdinc.com

WPT Experts | www.parrots.org

Cambridge Center | www.behavior.org

>> Alla sidor är länkade från www.psittascene.org

Just Imagine...Föreställ dig bara..... Parrot Lover's Cruise, kryssning för papegojälskare

Av David Woolcock; Foton av David & Vicki Woolcock

Föreställ dig bara en stund att du vaknar till en vacker soluppgång över havet, äter frukost, flygfiskar och delfiner underhåller dig, du observerar vackra papegojor i naturen på morgonen, har en barbecue-lunch på en tropisk strand, palmträden vajar lugnt i den varma havsbrisen, du tar en simtur i lugn och ro på eftermiddagen, innan du äter en luxuös måltid i en femstjärnig restaurang med dina vänner under solnedgången. Och sedan kan man gå och se en show! Om du bara kunde hjälpa till att bevara papegojor på samma gång, vore ditt liv perfekt – och det kan bli verklighet! Kom med oss på kryssning för papegojentusiaster 2013! Om ovanstående överhuvudtaget låter som en idyllisk semester, kom ihåg att ovanstående bara är en dag – på kryssningen för papegojentusiaster kommer du att ha sju sådana dagar att minnas och hålla levande för evigt.

Låt mig berätta mera om kryssningen för papegojentusiaster 2012. Det kan hända att du då tar fram ditt pass, dammar av din kamera och börjar planera för kryssningen 2013.

Kryssningen startade i den vackra och livfulla hamnen i New Orleans. När vi steg ombord på "Carnival Conquest" överträffade dess enorma storlek och rika dekorationer alla mina förväntningar. Hissar av glas och fantastiska trappuppgångar förde oss till alla fjorton däck på detta magnifika fartyg. Hytterna eller paradrummen som de kallas, var utomordentligt bra utrustade, rymliga och lyxiga. Det var första gången för mig på en sådan kryssning och jag måste erkänna att jag var lite orolig inför resan men ombord försvann min oro och alla mina negativa tankar när jag snabbt anpassade mig till livsstilen på kryssningen.

Första kvällen ombord hade alla papegojentusiaster en gemensam "isbrytare", där vi lärde känna varandra och kunde förnya gamla bekantskaper. För några var det den fjärde kryssningen som papegojentusiast!

Följande två dagar var det enligt kryssningsrederiet s.k. "Fun Days at Sea" (roliga dagar på havet) och sanningen att säga så var det så också. När vi seglade mellan New Orleans och vår första landningshamn Montego Bay, fick vi fritt använda alla anläggningar ombord, allt från bassänger, restauranger, soldäck och sporthallar till butiker, spa och till och med casinot. På eftermiddagar under de två första dagarna lyssnade vi på Phoebe Green-Linden, Dr Scott Echolls och Pat Anderson, alla verkliga experter inom sin bransch och utan undantag inspirerande personer.

När vi vaknade nästa morgon kunde vi se Jamaicas kust. Klockan 9 hade vi dockat och var vid Montego Bay. Vi fick göra vad ville under dagen. Vi kunde stanna kvar på Conquest och bara njuta av den karibiska solen eller vi kunde delta i en av flera utflykter som kryssningsrederiet hade arrangerat.

Nästa dag var det dags för den första speciella utflykten under "kryssningen för papegojentusiaster". Carol Cipriano som var inspiratören sedan 2009 för hela kryssningsidén hade arrangerat den. Hon är skicklig, effektiv och omtänksam i sitt jobb. Jag hade ivrigt väntat på just denna utflykt, eftersom vi hade möjligheten att se vilda Caymanamasoner. Klockan sju hade vi kommit fram till kusten och därifrån transporterades vi snabbt med små båtar till själva ön. Grand Cayman är bara 18 mil lång men det som fattas i storleken har man i den vackra naturen. Två bussar tog oss sedan den korta vägen till "Queen Elisabeth II Botanic Gardens". Spänningen steg när vi närmade oss entrén. Vi var alla ivriga att få se vilda Caymanamasoner men realistiska nog för att förstå att det inte fanns några garantier. Vi borde inte ha varit oroliga. När vi steg av bussarna på parkeringsplatsen mötte vi Stuart Mailer, fältofficer för "National Trust for the Cayman Islands". Stuart pekade på träden vid entrén "Botanic Gardens" och där satt tre av de vackraste amasonpapegojor jag sett och tittade på oss vid vår ankomst! Dagen fick en kanonstart! Stuart guidade oss genom "Botanic Gardens" och berättade om det aktuella arbetet att skydda Caymanamasoner och dess nära släkting Mindre caymanamason som lever i grannskapet, på en mindre ö, Cayman Brac. Trädgårdarna var verkligen häpnadsväckande. Där fanns några av de mest sällsynta orkidéerna på hela planeten och några av de vackraste träden och växterna som man kan föreställa sig. Fåglar fanns överallt och Stuart var expert på att peka ut och identifiera dem åt oss. Hackspett, härmtrastar, banansmyg och till och med endemisk Cayman Islands skogsångare visade upp sig. Vi var mer än lyckliga när vi såg flera Caymanamasoner under vår rundtur i trädgårdarna. Sedan presenterade Stuart för oss Paul Walter, Environmental Programmes Manager for the National Trust for Cayman Islands. Denne berättade för oss om aktuella bevaringsprogram på öarna. Ett av dem är ett framgångsrikt projekt att skydda och bevara den endemiska arten blå leguan. Uppfödningssentrum för denna stora och verkligen imponerande reptil finns i "Botanic Gardens" och man möter ofta själva djuren när man går genom trädgårdarna.

På väg tillbaka från "Botanic Gardens" åt vi en sen lunch på Seven Mile Beach där en storslagen barbecue väntade oss. Seven Mile Beach är ett riktig karibiskt paradiset. Vajande palmer, vit sandstrand, vackert karibiskt hav, vad mera kunde man önska sig? Vi hade också tid att bada efter lunchen innan vi återvände till båten. Dagen vi tillbringade på Grand Cayman kommer alltid att vara ett kärt minne för mig och jag vet att så är det för många andra också.

Under natten seglade vi till Mexiko. På morgonen hade vi anlänt till ön Cozumel. Utflykten som Carol hade arrangerat tog oss papegojentusiaster med en liten färja från Cozumel tillbaka till Yucatanhalvön i Mexiko. Vår destination var den största temaparken i Mexiko nämligen Xcaret.

Xcaret har någonting för var och en. Det grundades för att främja kärlek och respekt för naturen och Mexikos kulturarv. Om man vill veta mera om mayafolkets historia, se traditionell mexikansk ridkonst eller simma i undervattensgrottor kan du göra allt detta och mycket mera på Xcaret. Vi kom hit för att se aror! Xcaret är känd för sina fritt flygande aror och uppfödning- och frisläppningsprogram för Ljusröda aror.

Vår guide Fernando Mendoza gav oss bakom scenen en rundvandring på anläggningen. Vi såg uppfödningvoljären för Ljusröda aror och Större soldataror och en enorm inhägnad för förberedande frisläppning. Där var 50 Ljusröda aror som snart skulle släppas fria. Alla fick ett tillfälle att arbeta med en av de fritt flygande arorna i en större träningsvoljär. Vid det här laget hade hela gruppen ett strålade leende på läpparna men det skulle bli ännu bättre. Fernando gav till var och en möjligheten att bära en ara till ett speciellt frisläppningsställe i parken. Med en ara på armen gick var och en till podiet. På en vissling flög alla aror upp som en del av en friflygningsshow klockan tolv. Det var ett hisnande spektakel och leenden blev extatiska.

Vår rundtur var ännu inte över! Vi mötte sedan Gabriela som är specialist på handmatning av fåglar på Xcaret. Hon visade oss runt i handmatningsanläggningen och presenterade oss för några unga Ljusröda aror och Större soldataror som hon uppfödde. Det vimlade av "oohs!" och "aahs!" under den här delen av rundturen! Xcaret hade uppfött fler än hundra Ljusröda aror under 2012. Efter en sådan spännande morgon och många lunchdiskussioner fick vi ströva fritt omkring i Xcaret för att upptäcka flera av dess underbara platser.

Uppfödninganläggningen för sköldpaddor var väldigt imponerande och personligen en höjdpunkt för mig. Man kunde titta på de små nykläckta sköldpaddungarna i den första av flera kristallklara bassänger. När man fortsatte kunde man sedan följa sköldpaddornas utveckling i bassäng efter bassäng. Till sist var det de kraftiga fullväxta vuxna sköldpaddorna som tittade på oss. Det skulle vara lätt att tillbringa flera dagar i Xcaret och njuta av allt vad det har att erbjuda men tyvärr var vår tid begränsad.

Vår sista hela dag var en annan "Fun Day at Sea" medan båten seglade tillbaka mot New Orleans. Denna dag på eftermiddagen höll jag min presentation för kryssningsdeltagarna och de lyssnade artigt på mig. Efter mitt föredrag var det dags för en stilla auktion där alla sorters, ofta unika papegojrelaterade föremål såldes. Jag var överraskad av kryssningsdeltagarnas vänlighet och generositet gentemot World Parrot Trust. Jag vet naturligtvis hur mycket vi kan uppnå med hjälp av deras stöd.

När vi steg i land i New Orleans var det slutet för en underbar resa där vi hade fått många nya vänner, hittat inspiration och framför allt hjälpt papegojor.

David Woolcock är vårdare vid Paradise Park, Hayle, Cornwall, UK. Han var med och grundade World Parrot Trust 1989 och numera är han uppskattad förtroendeman.

Bildtexter:

Havssköldpaddor vid Xcaret (Mexiko) och vilda Caymanamasoner var bland de otaliga höjdpunkterna under kryssningen.

Gulhuvad amasonpapegoja vid Xcaret (Mexiko).

Kryssningsdeltagarna fick tillfälle att arbeta med aror från frisläppningsprogrammet vid Xcaret i Mexiko.

Tillbaka ombord, auktion i det tysta, full av lockande papegojrelaterade föremål.

2013 års kryssning för papegojentusiaster

26e oktober – 2a november. Seglar från San Juan, Puerto Rico och den kan bli ditt livs resa. Innan du ens kommit ombord börjar resan med en kustutflykt för att se de kritiskt utrotningshotade Puerto Ricoamazonpapegojorna och du får veta om forskarnas arbete för att rädda dem. Sedan går du ombord för att segla från San Juan, Puerto Rico. Du kommer att få besöka St. Croix, St. Kitts, Dominica, Grenada och St. Thomas. Bland talarna finns direktören för World Parrot Trust Jamie Gilardi och Robin Shewokis som är expert på papegojornas berikande samt många andra talare.
<http://parrotloverscruise.com> carolstraveltime@gmail.com

2012 PsittaScene Index

24.1 februari

Från direktören – Jamie Gilardi
En storslagen syn – Ljusröda aror i Honduras
Profiler i bevarandet – Steve Martin – NEI, NECF
Beteendet fjäderplockning – finna lösningar (del 2)
Till Cathy Tofs minne
Erkännande av donatorer
Papegojor i det fria – Inkakakaduor

24.2 maj

Från direktören – Jamie Gilardi
Verkliga färger – mysteriet med ädelpapegojans färger
Att hjälpa de afrikanska gråpapegojorna – Kongo och Kamerun
Länge leve papegojan – livslängd hos sällskapspapegojor
Parrot Lovers –kryssningen 2011
Papegojor i det fria: dubbelörad fikonpapegoja

24.3 augusti

Från direktören – Jamie Gilardi
10 år - blåstrupig ara
Få och långt emellan dem – mindre gultofskakadua
Profiler inom bevarandet – Stewart Metz – Indonesiska papegojprojektet
En berättelse om två parakitarter BFDV – Mauritius och New Zealand
Papegojor i det fria: rödpannad kakariki

24.4 november

Från ordföranden – Alison Hales
Att vara fri – frisläppning av vinröd amazonpapegoja
Livets träd – att rädda Kappapegojan
Tre svarta kakaduor – Långnäbbad sotkakadua (Baudins sotkakadua), Carnabys sotkakadua och Rödstjärtad korpkakadua
Groddar för papegojor – hur man groddar frön till sin fågel
Papegojor i det fria – Kappapegoja